

Europese Unie en de verkiezing voor het Europees Parlement

Korte toelichting

Op donderdag 6 juni 2024 vindt in Nederland de verkiezing voor het Europees Parlement plaats. In deze lesbrief beschrijven we twee werkvormen waarmee je die verkiezing kunt behandelen in het praktijkonderwijs.

1. Interactieve schoolplaat over de EU

In samenwerking met Schooltv heeft ProDemos een interactieve schoolplaat over de EU gemaakt. De schoolplaat legt uit hoe de Europese Unie is ontstaan en wat voor rol de EU speelt in het dagelijks leven. Deze schoolplaat is in eerste instantie gemaakt voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs. Onderdelen hiervan kunnen echter ook worden gebruikt in het praktijkonderwijs. In deze handleiding lichten we die onderdelen uit. We adviseren om deze klassikaal te behandelen. Benieuwd naar alle onderdelen? Bekijk dan de [complete handleiding van de interactieve schoolplaat](#).

2. Stemhulp: Young Voice

ProDemos heeft naast de StemWijzer ook een stemhulp voor jongeren: Young Voice. Bij Young Voice kun je als gebruiker kiezen over welke onderwerpen je stellingen wilt krijgen. Bij elke stelling kun je aangeven of je het er eens of oneens mee bent. De stellingen van Young Voice worden toegelicht met een kort filmpje over het onderwerp en wat voor- en tegenargumenten. Een hele Young Voice doen is te veel voor in de les. We adviseren om vooraf een paar stellingen te kiezen waarvan je denkt dat ze goed aansluiten bij de leefwereld van jouw leerlingen, en die dan klassikaal te bespreken. Je kunt de leerlingen natuurlijk aanmoedigen om later thuis meer stellingen te bekijken.

Leerdoelen

- De leerlingen weten dat de Europese Unie bestaat en dat er in juni verkiezingen zijn voor het Europees Parlement.
- De leerlingen weten dat de Europese Unie is ontstaan na de Tweede Wereldoorlog.
- De leerlingen kunnen enkele voorbeelden noemen van hoe zij te maken hebben met de Europese Unie.
- De leerlingen begrijpen dat de verschillende politieke partijen elk andere ideeën en plannen hebben voor de Europese Unie.
- De leerlingen hebben een mening gevormd over een aantal Europese onderwerpen.

Duur

45 minuten

Benodigheden

- Digibord
- Interactieve schoolplaat EU: <https://schooltv.nl/item/kijk-rond-in-de-europese-unie-interactieve-schoolplaat-over-de-europese-unie-en-wat-jij-hiervan-merkt>
- Young Voice: <https://youngvoice.nl/>

Interactieve schoolplaat over de EU

Hoe is de Europese Unie ontstaan?

1. Open de schoolplaat. Bekijk de startvideo die verschijnt bij het openen van de schoolplaat.
2. Start met de video over de oprichting van de voorloper van de EU, de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal, vlak na de Tweede Wereldoorlog. Bekijk deze tot minuut 01:30 (daarna gaat het verder met uitleg over de EGKS en EEG). De marker voor deze video staat op de kaart bij Frankrijk.
3. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - a. Welke gevolgen van de Tweede Wereldoorlog worden genoemd? Antwoord: Steden, spoorwegen, bruggen en fabrieken waren verwoest. Veel doden en veel dakloze mensen.
 - b. Welke oplossing wordt genoemd om landen weer vertrouwen in elkaar te laten krijgen? Antwoord: Samenwerken.
 - c. Welke voorwerpen (die in het filmpje worden beschreven) kun je met staal maken? Antwoord: Machines, treinen, bruggen, wapens.
 - d. Waarom was het goed voor de veiligheid dat landen gingen samenwerken bij het maken van staal? Antwoord: Dan kon je in de gaten houden of andere landen wapens aan het maken waren.
 - e. Landen in Europa begonnen eerst alleen samen te werken op het gebied van kolen en staal. Die samenwerking heette de 'Europese Gemeenschap van Kolen en Staal'. Daarna gingen ze ook op andere gebieden samenwerken en maakten ze allerlei afspraken over van alles. Hoe noemen we deze samenwerking in Europa nu? Antwoord: Europese Unie.

Welke landen zijn nu lid van de Europese Unie?

4. Klik nu door de jaartallen heen. Zo kun je laten zien dat er steeds meer landen bij zijn gekomen. Je kunt hierbij ook de 'paspoorten' van de verschillende landen openen (die zijn aangeduid door de ronde Europese Unie-vlaggen).

Wat is de invloed van de Europese Unie?

5. Vertel dat jullie twee filmpjes gaan kijken over wat de leerlingen zelf met de Europese Unie te maken hebben. Het eerste filmpje gaat over voedselveiligheid (0.43 minuten). De marker voor deze video staat op de kaart in Polen, met een icoontje van een winkelwagentje erop.
6. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - a. Welke producten zijn er in het filmpje te zien? Antwoord: Eieren, bananen, wasmiddel, aardappelen, plastic flesjes, make-up.
 - b. Wat wordt er over plastic flesjes verteld? Antwoord: Dat daar nu statiegeld op zit. Ook hierover zijn er Europese regels.
 - c. Wat wordt er over make-up verteld? Antwoord: Make-up die in Europa gemaakt wordt, mag niet op dieren getest worden.
7. Bekijk hierna het filmpje over vrij reizen (0.39 minuten). De marker voor deze video staat op de kaart tussen Duitsland en Oostenrijk. Je kunt hierbij noemen dat de EEG een oude naam is van de Europese Unie.
8. Je kunt achteraf ter verwerking de volgende vragen stellen:
 - a. Welke voordelen van open grenzen worden er genoemd in het filmpje? Antwoord: Niet meer wachten bij de grenzen, handelen makkelijker, producten goedkoper.
 - b. Wat is een nadeel van open grenzen? Antwoord: Minder controle over wie er je land in komt, criminelen kunnen gemakkelijker de grens over.

Young Voice

1. Vraag of leerlingen weten wat de Tweede Kamer is. Antwoord: Daar zitten 150 mensen die namens ons beslissingen nemen over Nederland. Deze mensen kiezen we eens in de 4 jaar (of eerder, als het kabinet is gevallen), bij de Tweede Kamerverkiezing.
2. Vertel dat er in de Europese Unie ook een soort Tweede Kamer is: het Europees Parlement. Daar zitten ook mensen die namens alle inwoners van EU-landen beslissingen nemen over de Europese Unie. Deze mensen kiezen we bij de verkiezingen op donderdag 6 juni.
3. Vertel dat deze mensen verschillende ideeën en plannen hebben. Daarom zitten ze ook bij verschillende partijen. Vraag of de leerlingen een paar politieke partijen kennen. Ter info: Alle partijen die in de Tweede Kamer zitten doen ook mee bij de Europese Parlementsverkiezingen, behalve DENK. Daarnaast doen er nog andere partijen mee.
4. Vertel dat jullie een aantal filmpjes gaan kijken over Europese plannen. Sommige politieke partijen vinden deze plannen goed en andere politieke partijen juist niet.
5. Bekijk de filmpjes die je hebt uitgekozen en voer hierover een klassikaal gesprek. Verduidelijk waar nodig de stellingen en argumenten die in de filmpjes worden genoemd. Het kan handig zijn geschikte stellingen/filmpjes in verschillende tabbladen alvast klaar te zetten. Hieronder vind je een overzicht van alle stellingen die in Young Voice zitten.

Overzicht stellingen

Cultuur en technologie

- De Europese Centrale Bank (ECB) moet naast munten en bankbiljetten ook een digitale euro gaan uitgeven.
- Sociale-mediabedrijven moeten zelf kunnen beslissen wat ze doen met nepnieuws.
- Streamingdiensten moeten in de hele EU hetzelfde aanbod hebben.
- De EU moet het recht op abortus erkennen als een grondrecht.
- De EU moet anonimiteit op sociale media verbieden.

EU en de wereld

- Er mogen de komende jaren geen nieuwe landen bij de EU.
- De EU moet samenwerking met Israël stoppen totdat de Palestijnen een eigen staat hebben.
- De EU moet meer wapens voor Oekraïne betalen.
- EU-landen moeten vaker samen wapens en ander defensiemateriaal gaan inkopen.

Klimaat en milieu

- De EU moet landen verplichten vliegbelasting te heffen.
- De EU moet de uitvoer van afval naar landen buiten de EU verbieden.
- De EU moet boeren toestaan meer genetisch gemodificeerde gewassen te verbouwen.
- De EU moet meer kernenergie gaan opwekken.
- De EU moet stoppen met het subsidiëren van de intensieve veeteelt.

Migratie

- De EU moet afspraken blijven maken met landen als Turkije en Tunesië om asielzoekers tegen te houden.
- Alle landen in de EU moeten dezelfde regels krijgen voor statushouders die hun gezinsleden willen laten overkomen.
- Het moet gemakkelijker worden voor geschoolde werknemers om in de EU te komen wonen en werken.
- EU-landen aan de buitengrens van Europa moeten eerst alle asielzoekers opvangen. Pas na hun asielpcedure worden ze verdeeld over alle lidstaten van de EU.

ProDemos

- Alle EU-landen moeten een evenredig aandeel asielzoekers opnemen.

Misdaad en recht

- Er moeten weer grenscontroles komen tussen de landen van de EU.
- Het moet mogelijk worden om een land uit de EU te zetten als het zich niet aan de basisregels voor democratie en rechtsstaat houdt.
- De voorzitter van de Europese Commissie moet rechtstreeks door de inwoners van de EU worden gekozen.
- De EU moet de politie verbieden automatische gezichtsherkenning te gebruiken.
- De leeftijd waarop je mag stemmen voor het Europees Parlement moet omlaag van 18 jaar naar 16 jaar.

Werk en geld

- De EU moet geld steken in uitbreiding van het netwerk van Europese treinen.
- Het moet in de hele EU verplicht worden om stagiairs een vergoeding te betalen.
- Grote bedrijven moeten een minimumbelasting betalen in elk EU-land waar ze actief zijn.
- De EU moet lidstaten een groter begrotingstekort toestaan dan nu het geval is.
- EU-landen moeten zelf kunnen beslissen of ze werknemers uit andere lidstaten toelaten.